

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-639

10.7.2024

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Tap av kunst og antikviteter i forbindelse med tyveri – tilstrekkelig dokumentert krav?

Sikrede meldte om innbruddstyveri fra sin bolig i juni 2022. Hun sendte inn en stor tapsliste over bl.a. kunst, samleobjekter, smykker, sølvtøy, samt en Stradivarius-fiolin. Totalt krevde sikrede erstattet over kr 1 million for tapt innbo. Foretaket fant ikke at sikredes krav var tilstrekkelig dokumentert og utbetalte en skjønsmessig erstatning på kr 91 800. Sikrede anførte at hun hadde dokumentert sitt krav, herunder eierskap og verdi på gjenstandene, så godt det lot seg gjøre. Foretaket fastholdt sitt standpunkt. Nemnda kom til at sikredes krav ikke var tilstrekkelig sannsynliggjort.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: Kr 1 000 000.

Saksfremstilling

Saken gjelder klage på erstatningsoppgjør etter tyveri av innbo.

Sikrede har innboforsikring med følgende vilkår om erstatningsoppgjøret:

5.3 Erstatningsregler for innbo

Frdrag i reparasjons- og gjenanskaffelseprisen vurderes på grunn av alder, slitasje, sannsynlig brukstid og nedsatt anvendelighet (verdiforringelse). Er verdiforringelsen mindre enn 1/3 av gjenanskaffelseprisen, gjøres det likevel ikke frdrag.

Gjenstander eieren har overtatt brukt, enten ved arv, gave eller kjøp, erstattes etter sin omsetningsverdi som brukt.

Innbo og løsøre som har nedsatt anvendelighet eller som ikke er i bruk erstattes etter sin omsetningsverdi som brukt.

(...)

5.3.2. Smykker og edelt metall

Smykker og andre gjenstander av edelt metall, erstattes med gjenanskaffelsespris.

5.3.3 Samleinteresse

Gjenstander med samleinteresse, som antikviteter, kunstverk, ekte tepper, våpen, mynt-, seddel- og frimerkesamlinger og lignende, etter sin omsetningsverdi som brukt.

Sikrede sendte i juni 2022 melding om innbruddstyveri fra bolig med tap på over kr 1 million.

Foretaket rekvirerte takstmann som 13.6.22 var på befaring hos sikrede. Takstrapporten uttalte bl.a.:

Innbrudd i pinsehelgen 3. - 7.06.

(...)

Skadeomfang

Det vises til egen oversikt som SL hadde satt på til befaringen. Mye egenprodusert kunst. Bilde av (kjent kunstner). Sølvttøy. Stradivarius fiolin. 100 000 kr i kontanter

(...)

Det har i mange år vært (familie)konflikt rundt eiendommen (...)

Saken ble også politietterforsket. Av politidokumentene fremgikk at følgende gjenstander var borte under politiets undersøkelse:

- Opptil flere malerier, både eget og av andre kunstnere
- Fiolin av merke Stradivarius
- Store mengder sølvttøy fra 1800 tallet
- Diverse trefigurer med verdi på 1000-2000 kr per. Ca. 15 stykker
- Myntsamling – ukjent verdi

Foretaket besluttet å utrede saken for å få klarlagt faktum. Av utredningsnotatet fremgikk bl.a. følgende:

Under sakens gang har jeg hatt jevnlig kontakt med forsikringstaker (navn). Hun har flere ganger ringt til meg og endret det som ble stjålet i anledning innbruddet i huset hennes (dato).

(...)

Forsikringstaker bor på (stedd) som hun og mannen overtok (...) Hun var usikker på om hun eier (eiendommen) eller ikke. Det er flere advokater inne i bildet i anledning dette, uten at hun kunne opplyse om hva konflikten egentlig er for noe.

(...)

Det spesielle forsikringstaker opplyste var stjålet, var en fiolin av merket Stradivarius (...) Videre hadde hun et maleri av kunstneren (kjent kunstner), som hun en gang ble tilbudt 40.000,- kroner for.

(...)

Alle de egenproduserte maleriene har en lapp på baksiden som sier maleriets tittel og når det er malt. Det finnes ingen annen dokumentasjon enn at hun har tatt bilde av dem på telefon. (...) Hun har aldri solgt eller taksert noen av de egenproduserte bildene.

Det ble stjålet 13 malerier av andre kunstnere som hun for det meste har arvet og kjøpt. Det finnes ingen dokumentasjon på dette.

En del sølvbestikk ble stjålet. Ingen ting av dette kan dokumenteres, og mye er gaver helt tilbake fra de giftet seg. Hun visste heller ikke hvilke sølvprodusent/sølvmonster det var som ble stjålet..

Myntsamlingene var det for det meste hennes mann som samlet på.

(...)

100.000,- kroner i kontanter. Pengene lå i en sminkepusung i en kommode (...)

Forsikringstaker kunne ikke dokumentere noen av de andre stjålne gjenstandene.

Utrederen hadde en ny samtale med sikrede i februar 2023. Av utredningsrapporten fremgikk bl.a. følgende:

Forsikringstaker har sendt dokumentasjon på uttak av kontanter pålydende 100.000,- i 2018. (...)Kontantene ble oppbevart i en sminkepusung liggende i en kommode i stua. De ble stjålet under innbruddet.

Egne malerier:

For ett og et halvt år siden var hun i kontakt med (navn). Han var på besøk hos forsikringstaker og så blant annet på bildene hennes. Han ønsket å kjøpe to bilder og bød henne 15.000,- kroner pr. bilde. Det ble aldri noen handel dem imellom. Hun har aldri solgt egne malerier (...)

(...)

Maleri av (kjent kunstner)

(Navn) er en anerkjent kunstner, og noen maleriene hans er solgt på kunstauksjon i prisklassen fra 140.000,- til 250.000,- kroner. Dette ifølge åpne kilder. Det er umulig å vurdere verdien av det stjålne maleriet uten at det er taksert.

(...)

Stradivarius fiolin:

Det forefinnes ikke bilde eller dokumentasjon av denne fiolinen. Det er en antatt verdi på denne pålydende 100.000,- kroner.

(...)

Sølvttøy:

Det er stjålet mye sølvttøy fra huset. Hun har sendt inn skadeoppgave til Fremtind, der hun har vært hos en lokal gullsmed og fått pris på nytt sølvttøy av samme slag. Mye av sølvttøyet var av merket (merkenavn) og var blant annet bryllupsgave. (...) I denne skuffen oppbevarte hun sølvttøy, og gjerningsmannen tok med seg hele skuffen.

Gullbarrer:

(...)

Forsikringstaker visste ikke hvor disse gullbarrene lå i huset. Hun antok at de lå i et pengeskap tilhørende hennes avdøde mann. Dette skapet var åpnet, uten at hun visste hvem som hadde åpnet det. Det var kodelås på safen.

(...)

Det er ingen dokumentasjon på kjøp av gullbarrer, eller foto av dem.

Gullkjede:

Forsikringstaker har funnet et bilde av seg selv (...) der hun er avfotografert med gullkjedet hun fikk etter sin mor. Dette kjedet er også stjålet. Hun har ingen ytterligere dokumentasjon på dette gullkjedet.

Sølvpokaler:

Forsikringstaker har kontaktet gullsmed (...) i forbindelse med at det ble stjålet tre sølvpokaler etter hennes far. Disse stammet fra 40 tallet. Sundt har verdsatt to av dem til om lag 4000,- kroner og en til om lag 2000,- kroner. Det er ingen dokumentasjon eller bilder av pokalene.

(...)

Trefigurer:

Det ble stjålet 17 trefigurer fra stua. Dette er figurer av en kjent treskjærer som hun ikke husket navnet på. Det var noen fra krigen

(...)

Forsikringer av hus og innbo:

(...) det er en pågående juridisk drakamp om hvem som eier hva. Forsikringstaker kunne ikke svare på om hun satt i uskiftet bo eller ikke. Hun opplyste at ingen eier huset, da dette ikke er formelt i orden.

Foretaket besluttet etter dette å utbetale kr 91 800 i erstatning til sikrede basert på en skjønnsmessig vurdering.

Saken ble klaget inn for Finansklagenemnda den 27.9.23.

Sikrede krever ytterligere erstatning og anfører at hun har fremlagt tilstrekkelig dokumentasjon på sitt krav. Foretaket har glemt en rekke gjenstander ved sin vurdering, deriblant et gullkjede, trefigurer, en Stradivarius-fiolin samt flere pyntegjenstander. Foretaket har heller ikke utbetalt erstatning for et maleri av en kjent kunstner, som sikrede mener er verdt minst kr 30–40 000.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar og anfører at sikrede ikke i tilstrekkelig grad har sannsynliggjort tapet, jf. alminnelige bevisbyrderegler. Det foreligger lite eller ingen dokumentasjon for de gjenstandene som sikrede krever erstatning for. Jo større krav som fremsettes, desto strengere krav kan foretaket stille til dokumentasjon av gjenstandene. Kravet må spesifiseres og dokumenteres med alder og pris, samt eierskap til gjenstandene. Kravet er uoversiktlig, og den fremlagte dokumentasjonen er utilstrekkelig.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretakets erstatningsoppgjør er korrekt.

Det er ikke bestridt at sikrede har vært utsatt for et tyveri. Sikrede anfører at hun har fremlagt tilstrekkelig dokumentasjon for ytterligere erstatning.

Sikredes plikt til å gi foretaket informasjon som grunnlag for erstatningsoppgjøret er regulert i Forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 første ledd:

Ved oppgjør skal sikrede gi forsikringsforetaket de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som foretaket trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

Dokumentasjonskravet omfatter opplysninger og dokumenter som har betydning både for spørsmålet om tapet er omfattet av forsikringen og for tapets omfang. Det følger av alminnelige bevisbyrderegler at den som fremsetter et krav har bevisbyrden for dette, jf. bl.a. FinKN 2021-564. Kravet til dokumentasjon øker med omfanget av kravet.

Sikrede har fremsatt krav som beløper seg til over kr 1 million. For mange av gjenstandene er verken eierskap eller verdi dokumentert. Sikrede har fremlagt få kvitteringer, takster eller annen relevant dokumentasjon som sannsynliggjør eierskap til de gjenstandene hun anfører er stjålet. Dette gjelder særlig for Stradivarius-fiolin og gullbarrer, hvor det ikke er fremlagt verken bilder eller kvitteringer. Det er heller ikke fremlagt noen takst for verdien av Ekeland-maleriet. De øvrige gjenstandene er også i liten eller ingen grad dokumentert.

Foretaket har opplyst at sikrede har meldt inn tapte gjenstander i flere omganger, samtidig som tidligere innmeldte gjenstander er meldt gjenfunnet. Det er derfor uklart for nemnda hvilke eiendeler som faktisk er stjålet. Kravet fremstår generelt som uoversiktlig.

Ifølge utredningsnotatet er sikrede også usikker på om hun eier eiendommen hvor tyveriet fant sted fordi hun er i konflikt med familien om eierskapet. Det er derfor også uklart om hun er rettmessig eier av alle de aktuelle gjenstandene som hun krever erstatning for.

Nemnda mener etter dette at sikredes krav ikke er tilstrekkelig sannsynliggjort.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).